

LA FAMÍLIA

Marga Ximenez

El MACBA avala la proposta

Fitxa tècnica

Nom de l'obra: La família

Nom de l'artista: Marga Ximenez (del seu heterònim Pia Remedios)

Any de creació: 2001

Tècnica: Mixta (matalassos antics i fusta policromada amb pa d'or)

Mides: 240 x 280 x 40 cm

Preu obra sense IVA: 35.000€

Preu obra amb IVA: 38.500€

Argumentació de la proposta

Diu l'Elina Norandi de la meua obra:

“Marga Ximenez porta gairebé sis dècades de treball incansable i sense pauses. La recerca en el mitjà tèxtil ha marcat la seva trajectòria: des del tapís fins a les instal·lacions escultòriques actuals. El resultat és una obra vasta i complexa, d’una bellesa rotunda que ens interpel·la i commou. El món d’aquesta artista el componen una infinitat d’objectes quotidians –joguines, setrills, pots de cuina, per exemple–, la majoria tèxtils –llençols, tovallons, roba interior, matalassos, baïetes, entre d’altres–, amb els quals articula un lèxic particular per reflexionar sobre les divisions i vincles entre les esferes pública i privada de la nostra societat i, dins d’elles, sobre la transcendència de mantenir la memòria col·lectiva i personal. En l’àmbit públic, la preocupació de Ximenez té com a focus els conflictes bèl·lics i les víctimes més fràgils, mentre que en la vida quotidiana l’artista remarca la necessitat d’elaborar una genealogia de sabers femenins que, alhora, intervindria en favor de la pau i l’anul·lació de la violència patriarcal. Això no obstant, part del gran valor artístic de les seves obres radica en el fet que totes poden ser interpretades des d’ambdós aspectes, perquè Marga Ximenez transforma allò que és públic en privat i viceversa, tot diluint els límits entre ambdós espais, tal com hauria de succeir en la societat sorgida de la postmodernitat. La ruptura del binomi públic/privat i la valorització política de l’obra de civilització són les preocupacions d’aquesta artista, l’obra de la qual manifesta un equilibri òptim entre innovació tècnica, conceptualització dels continguts i un emotiu lirisme”

És important afegir què en els meus projectes exploro la pròpia identitat desenvolupant tot un seguit d’heterònims que alhora, em permeten diversificar i aprofundir en la recerca de diversos aspectes tècnics i poètics. L’interès pels límits difusos de les esferes pública i privada, la política i el pensament de les dones, la seva història familiar i l’establiment d’una genealogia pròpia i col·lectiva, són els eixos temàtics que investigo darrerament.

Dels meus heterònims diu la Pilar Parcerisas:

“Marga Ximenez confessa els seus heterònims. Durant 10 anys el seu treball ha aparegut públicament sota altres rúbriques més que pel seu propi nom. Va anar creant 19 identitats diferents que li permetien experimentar creativament sense ser deutora del seu passat artístic. Una convivència pacífica entre el seu “jo” i els seus “altres” que durant aquest temps ha donat els seus fruits en diverses exposicions i certàmens públics. Uns heterònims que han desafiat a crítics, informadors i historiadors, que han vist en aquestes signatures i biografies inventades noves aportacions al panorama de l’art, sempre a punt de rebre noves fornades d’artistes, que tan aviat apareixen com desapareixen d’una escena en què les dificultats s’emmirallen en una pista de gel sobre la qual l’equilibri no està assegurat.

..... Amb aquest heterònim (es refereix a Pia Remedios) fa un collage dels noms de les àvies maternes i és el que recull de més a prop la personalitat artística de Marga Ximenez: el mestissatge del camp aragonès amb la cultura gitana murciana. Tot el que ha signat com a Pia Remedios s’encara a aquest passat tractant els orígens (el llit, el coixí, el matalàs), al qual s’ajunten dos heterònims més: el de Sergio Galán i Gena Lestemar, aquest darrer el camuflatge del nom de la mare.

Estrafer la seva personalitat sota altres noms li ha permès desenvolupar una obra de compromís social i polític, utilitzar l’objecte en clau d’humor, riure’s amb respecte de les pràctiques domèstiques basades en les manualitats mitjançant el Col·lectiu Punes. Un univers que es manifesta a través de l’objecte des d’una diversitat poètica no exempta d’agressivitat continguda, com en l’ús de fulles d’afaitar i en la desconstrucció i associació lliure d’objectes. En un altre ordre poètic, hi trobem les formes amorfes i orgàniques, un altre desdoblament de personalitat.”

Nora Ancarola ha dit dels heterònims:

“Múltiples i diversos deuen ser els motius que motivaren a la Marga Ximenez ara fa deu anys, a crear els seus (fins ara) 19 heterònims/mes diferents. Trànsits paral·lels que li van permetre un joc que la presó identitària no permet.”

Aquestes veus expliquen amb claredat el meu treball i de manera particular el del meu heterònim Pía Remedios. Només afegir que aquesta obra “La família”, respon a una voluntat d’encarnar en els matalassos la vida de tres generacions de la meua pròpia família, lligada a processos migratoris interns però també al·ludeixen a migracions i diàspores que s’han produït en la història del nostre país i d’arreu el món.

Descripció de l’obra

La família Es una mena de retaule construït amb fusta i pa d’or amb matalassos que recullen una genealogia familiar i ens situen davant del poder i la riquesa que ofega i obliga al desplaçament a famílies dels països més desfavorits del món, com també va passar a Catalunya abans i després del cop d’estat franquista.

En principi he volgut fer una peça en record i homenatge a la meua pròpia família, però també i tenint en compte què Barcelona també és terra d’immigrants, on refugiats i desplaçats, són transeünts que recorren la ciutat en família o amb el record de famílies desmembrades o acompanyades d’absències, emocionalment llunyanes, l’homenatge s’amplia a tots ells i elles.

És aquest escenari del viscut que m'interroga i del qual, a través de l'obra de Pia Remedios, el meu heterònim més proper, vull acostar i interpel·lar a l'espectador. És el diàleg que es produeix amb aquest heterònim, que em permet reconèixer-me en la història, en la meua pròpia història, la de l'altra, i la dels altres.

Prensa

Agència Catalana de Notícies

<https://www.acn.cat/new/8208c755-753e-4f14-a9ce-930376ebd16a/texts>

El Punt Avui

<https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2497640-marga-ximenez-exposa-al-museu-can-mario-de-palafrugell.html>

Ràdio Palafrugell

https://radiopalafrugell.cat/el-museu-can-mario-inaugura-lexposicio-de-festes-i-des-fetes-de-marga-ximenez/?feed_id=3384&unique_id=6789401cc2778

Ràdio Capital

https://www.radiocapital.cat/lexposicio-de-marga-ximenez-explora-la-violencia-amb-el-seu-art-visual-a-can-mario/?fsp_sid=6246

El Gerió Digital

<https://www.gerio.cat/noticia/1699523/una-exposicio-a-can-mario-de-palafrugell-denuncia-les-formes-de-violencia-existents>

Público

<https://www.publico.es/public/10-propuestas-culturales-per-aprofitar-cap-setmana.html>

Ràdio Capital

https://www.radiocapital.cat/marga-ximenez-i-elina-norandi-les-obres-exposades-a-can-mario-encara-es-poden-relacionar-amb-conflictes-actuals/?fsp_sid=6382

El Temps de les Arts

https://www.eltmps.cat/article/61615/can-mario-acull-lart-textil-de-denuncia-de-marga-ximenez?=&utm_source=twitter&utm_medium=social-media&utm_campaign=addtoany&s=08

Agenda cultural Gencat

<https://agenda.cultura.gencat.cat/content/agenda/ca/article.html?article=20250113033>

Tv3

<https://youtu.be/TJLsJEDzoo4>

La Vanguardia

<https://www.lavanguardia.com/vida/20250116/10289951/marga-ximenez-inaugura-temporada-expositiva-can-mario-muestra-arte-textil-agenciaslv20250116.amp.html>

Diari de Girona

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2025/01/16/marga-ximenez-denuncia-violencia-traves-113440292.html>

El Periódico

<https://amp.elperiodico.com/es/ocio-y-cultura/20250131/marga-ximenez-arte-textil-exposicion-113616910>

Núvol

<https://www.nuvol.com/art/festes-i-desfetes-de-marga-ximenez-414884>

Maria Garganté

https://www.instagram.com/p/DF0SHN5tudO/?img_index=9&igsh=MXMxdDQyaGNIMTBwcw==

Núvol

<https://www.nuvol.com/art/marga-ximenez-vaig-crear-des-de-personatges-ficticis-durant-deu-anys-356339>

BTV

<https://beteve.cat/cultura/marga-ximenez-exposa-galeria-mayoral/>

Vanity Fair

<https://www.revistavanityfair.es/articulos/chus-martinez-comisaria-arte-entrevista>

Textos

Pilar Parcerisas

<https://www.margaximenez.com/wp-content/uploads/2020/06/PARCERISAS-P-Jo-es-un-altre-CAT.pdf>

Nora Ancarola

<https://www.margaximenez.com/wp-content/uploads/2020/06/Plural-com-lunivers-CAT.pdf>

Maia Creus

<https://www.margaximenez.com/wp-content/uploads/2017/02/01-CREUS-M-Els-heteronims-de-Marga-Ximenez-com-a-figures-de-mediacio-CAT.pdf>

Laia Manonelles

<https://www.margaximenez.com/wp-content/uploads/2017/07/01-MANONELLES-L-Marga-Ximenez-una-genealogia-expandida-CAT.pdf>

Laura Mercader

<https://www.margaximenez.com/wp-content/uploads/2017/04/01-MERCADER-L-Marga-Ximenez-o-les-agulles-de-les-relacions-CAT.pdf>

Bibliografia

- Catàleg exposició De Festes i des/Fetes comissariada per Elina Norandi a la Fundació Vila Casas - Can Mario de Palafrugell
- Catàleg exposició de “L’agulla que repara el dany”, Centre d’Art Les Bernardes
- Catàleg - “Heterònims, d’una intersecció de processos”, Centre d’Art Maristany, Sant Cugat
<https://www.margaximenez.com/wp-content/uploads/2017/02/02-Heteronims-d-una-Interseccaci%C3%B3-de-Processos-Cataleg-CAT-CAS-ENG.pdf>

Recorregut de l’obra

- 2025- De Festes i des/Fetes comissariat per Elina Norandi a la Fundació Vila Casas – Can Mario de Palafrugell
- 2024 - “Mater”, Galeria Mayoral. Barcelona
- 2022 - “L’agulla que repara el dany”, Centre d’Art Les Bernardes comissariat per Pilar Parcerisas. Salt. Girona
- 2017 - “Heterònims, d’una intersecció de processos”, Centre d’Art Maristany, Sant Cugat del Vallès, Barcelona.
2008 - “Heterònims”, MX Espai 1010, Barcelona. Catalunya
2001 - “Família”, MX Espai 1010, Barcelona. Catalunya

Biografia actualitzada de l'artista

Marga Ximenez (Barcelona, 1950) es va formar a l'Escola d'Arts Aplicades i Oficis, la Llotja, de Barcelona, i en la classe de Josep Grau-Garriga va ser on es va introduir en l'art tèxtil. Durant l'any 1973 va completar la seva formació en el Marylebone Institute of Art de Londres. El 1978 Grau-Garriga va deixar vacant la seva plaça de docent i Ximenez va ocupar el seu lloc. Fins a l'any 2003 va ser professora de Tapís i d'Art Tèxtil Contemporani a l'actual Escola d'Art i Superior de Disseny Llotja de Barcelona, on va ensenyar a diverses generacions d'artistes del nostre país. Des del 1971, any en què va començar la seva trajectòria expositiva, la seva obra s'ha pogut veure en nombrosos espais catalans i internacionals com, per exemple: Fundació Joan Miró (Barcelona), Museu d'art de Cerdanyola (Cerdanyola, Barcelona), Museu de la Garrotxa (Olot, Girona), Arts Santa Mònica (Barcelona), Centre d'Art Maristany (Sant Cugat del Vallès, Barcelona), Acadèmia de Belles Arts de Sabadell (Sabadell, Barcelona), Tinglado 2 (Tarragona), Roca Umbert (Granollers, Barcelona), Museu de la Universitat d'Alacant (Alacant), Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi (Łódź, Polònia), Textiel Museum (Tilburg, Països Baixos), Biennal de Lausanne (Bèlgica) i el Musée Jean-Lurçat et de la Tapisserie contemporaine (Angers, França). El 1972 va obtenir el Primer Premio Nacional de Diseño de Estampados, atorgat per la Cámara de Moda Española.

El 1998, juntament amb l'artista visual Nora Ancarola, va fundar i dirigir l'espai d'art contemporani MX Espai 1010, que fins a l'any 2016 va funcionar al carrer de la Llibreteria de Barcelona i va esdevenir un important lloc de trobada d'artistes i poetes. El 1999 Ximenez i Ancarola també van crear Edicions 1010, (premi a les iniciatives de l'Associació de Crítics d'Art de Catalunya del 2008) mitjançant la qual van col·laborar en llibres d'artista amb Ester Xargay, Carles Hac Mor, Carme Riera i Montserrat Abelló, entre altres escriptors.

Ha coordinat i comissariat, entre 1998 i 2016, les biennals internacionals d'art tèxtil contemporani de petit format per al MX Espai 1010. Anteriorment s'ha dedicat a l'ensenyament de l'art i al disseny d'estampats. El seu treball actual s'acompleix professionalment dins l'exploració de l'art tèxtil i sobre la pròpia identitat que la porta a un projecte amb la multiplicitat d'identitats i l'adopció d'heterònims i que, com a Yukimaro, Pia Remedios, Feliu Esteve o Col·lectiu Puntetes, entre d'altres.

Últims projectes realitzats

_2025 “De Festes i Des/fetes” a la Fundació Vila Casas. Can Mario, Palafrugell. Comissariat per Elina Norandi.

_2021- 24 Instal·lació “Fils de reparació” al Museu d'art de Cerdanyola i itineràncies, Catalunya. Projecte comissariat per Fina Duran i Txema Romero.

_2017 “Heterònims: d'una intersecció de processos”, al Centre d'Art Maristany de Sant Cugat a Catalunya.

_2005 “Deposeu les armes”, al CCDFB en homenatge a Bertha von Suttner, amb gravats de Käthe Kollwitz. Comissariat per Bea Porqueres.

_Conjuntament amb Nora Ancarola han presentat “Trilogia de la privadesa”, un projecte gestat entre 2004 i 2013 que itinera per l'Interior Bodega de Barcelona, el SKC de Belgrad, la galeria Zenit de Copenhagen, el TPK de l'Hospitalet i el Centre Roca Umbert a Granollers, a la sala Marsà de Tàrraga, a

Carta d'Arte de Catània a Sicília, al Centre Côte-des-Nièges a Montreal, Canadà, a Tinglado 2 de Tarragona, a l'Institut d'Estudis Il·lerdencs de Lleida, i a l'Arts Santa Mònica de Barcelona.

_2003 "*Continents*", amb Yukimaro, galeria MX Espai, Barcelona.

_2001 "*Bodegons de premsa*". Galeria MX Espai, Barcelona.

_2000 "*La vuitena arma*", galeria La Xina A.R.T., Barcelona.

La seva obra forma part de la Col·lecció Nacional d'Art de Catalunya –depositada al Museu Morera de Lleida i al MNAC–, del Museu Tèxtil de Terrassa, de la Fundació "la Caixa" i col·leccions particulars.